

Sångletorps Gård AB
daniel.jonsson929@gmail.com

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för djurhållningsverksamhet, Lunds kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken **Sångletorps Gård AB** (556947–3928), nedan kallat sökanden, tillstånd till befintlig och utökad verksamhet med djurhållning på fastigheten Håckeberga 2:166 i Lunds kommun, se bilaga 1.

Tillståndet gäller för anläggning för djurhållning med fjäderfä motsvarande högst 200 000 platser för slaktkyckling. Tillståndet medger även att djurslaget kan bytas ut mot något av nedanstående alternativ:

Produktionsdjur	Antal platser
Unghöns	84 000
Kalkon	70 000
Kläckägg	57 200
Frigående värphöns	147 000

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor

- Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.

2. Hantering av fjäderfägödsel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas så att olägenheter inte uppkommer för närboende eller miljön. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.
3. Lagring av fjäderfägödsel ska ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
4. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor och kalium) och torrsubstanshalt (ts-halt) i fjäderfägödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. En aktuell analys eller balansberäkning ska överlämnas till mottagaren vid avyttring av gödsel. Analys eller balansberäkning av gödselmedlet ska ske minst en gång per år.
5. Skriftliga avtal för avyttring av fjäderfägödsel ska upprättas och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till.
6. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna samt avrinning av förorenat vatten från gödselplatta ska omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten och ledas till en tät behållare. Lagringskapaciteten för vattnet ska vara minst åtta månader.
7. Dagvattenledningen ska gå att stänga av i händelse av olycka eller brand. Avstängningsventil ska vara iordningställd senast sex månader efter att detta tillstånd har tagits i anspråk.
8. För att minimera utsläpp från fastbränslepanna ska bränslet vara torrt och pannan underhållas regelbundet. Villkoret ska kontrolleras genom regelbunden kontroll samt dokumentation av anläggningens funktion och genomförda servicearbeten. Mätning av partikelhalt ska göras när tillsynsmyndigheten begär det.

9. Aska från förbränningspannan ska förvaras i tät behållare. Aska från förbränningspannan får inte blandas in i gödsel som ska avyttras. Samråd med tillsynsmyndigheten och analys av tungmetallinnehåll samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K) ska ske innan aska från förbränningen får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark. Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen som någon förändring skett som kan leda till ändrat askinnehåll. Analys ska ske i enlighet med kontrollprogram.
10. Kemiska produkter och farligt och icke-farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte förorenar mark, yt- och grundvatten. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät yta som är invallad eller försedd med annat motsvarande sekundärt skydd. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare. Absorptionsmedel ska finnas tillgängligt för att spridning av förorening vid eventuellt läckage snabbt ska kunna förhindras.
11. Tankning av fordon ska ske på yta som är ogenomsläpplig för drivmedel så att förorening av mark eller vatten inte kan ske. Slang och tankpistol ska förvaras inom invallning när tankning inte sker. Ytan för tankning ska vara iordningställd senast sex månader efter att detta tillstånd har tagits i anspråk.
12. Buller från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå (Leq) utomhus vid bostäder än:
 - 50 dB(A) dagtid helgfri måndag-fredag, kl. 06.00 – 18.00
 - 45 dB(A) dagtid, lör-, sön- och helgdag kl. 06.00 – 18.00
 - 45 dB(A) kväll kl. 18.00 – 22.00
 - 40 dB(A) natt kl. 22.00 – 06.00Den momentana ljudnivån utomhus vid bostäder får inte överstiga- 55 dB(A) nattetid kl. 22.00–06.00.

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning).

Ekvivalentvärden ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske om tillsynsmyndigheten begär det.

13. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram som även omfattar grundvatten. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Kontrollprogrammet ska vara upprättat och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre månader efter tillståndet har tagits i anspråk.
14. Senast sex månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt avvecklas ska en plan för avveckling upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall, samt förslag till undersökning av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- kontroll av verkningar från verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod samt
- åtgärder för att minimera olägenheter som uppstår i form av lukt från verksamheten samt rökgasutsläpp från fastbränslepannan.

Igångsättningsstid

Den med tillståndet utökade miljöfarliga verksamheten ska ha satts igång senast fem år efter tillståndet har fått laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Sökanden ska meddela Länsstyrelsen Skåne och tillsynsmyndigheten när tillståndet tas i anspråk och verksamheten sätts igång.

Förordnande om tidigare tillstånd

När detta tillstånd tas i anspråk upphör det av Miljöprövningsdelegationen tidigare meddelade tillståndet (dnr 244-13385-00) att gälla.

Verkställighet

Detta beslut får tas i anspråk när det har fått laga kraft.

Delgivning och överklagande

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar, se bilaga 2.

Innehållsförteckning

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för djurhållningsverksamhet, Lunds kommun	1
Beslut	1
Villkor	1
Delegationer	4
Igångsättningstid	4
Förordnande om tidigare tillstånd	5
Verkställighet	5
Delgivning och överklagande	5
Bakgrund och ärendets handläggning	7
Bakgrund	7
Samråd	7
Ärendets handläggning	7
Sökandens ansökan om tillstånd	8
Yrkanden, förslag till villkor samt åtaganden	8
Beskrivning av verksamheten	13
Beskrivning av miljökonsekvenser	14
Industriutsläppsverksamhet	28
Yttranden	29
Länsstyrelsen Skåne	29
Miljönämnden i Lunds kommun	30
Trafikverket	30
Enskilda	30
Sökandens bemötande av yttrandena	32
Miljöprövningsdelegationens bedömning	36
Prövningsunderlaget	36
Prövningens omfattning	37
Tillåtlighet	37
Motivering av villkor	42
Delegationer	48
Igångsättningstid	49
Sammanfattning	49
Bilagor	49
Exp. till:	50

Bakgrund och ärendets handläggning

Bakgrund

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 25 januari 2001 tillstånd (dnr 244-13385-00) enligt miljöbalken till verksamhet och anläggning med djurhållning om högst 108 000 slaktkycklingar i befintliga stallar och nybyggt stall.

Sökanden ansöker om tillstånd till anläggning för djurhållning motsvarande 200 000 platser för fjäderfä samt att få uppföra ett nytt stall för fjäderfä om ca 3 000 m². För sökanden är den planerade verksamheten en naturlig utveckling då man sedan lång tid tillbaka är en etablerad fjäderfäproducent med erfarenhet och förutsättningar att expandera.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts med Länsstyrelsen, Lunds kommun, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Trafikverket, Höje å vattenråd, Naturskyddsföreningen i Lund, Räddningstjänsten, dikningsföretaget Häckeberga-Skönabäck samt närboende och närliggande fastigheter. Annonsering har skett den 21 maj 2022 i Lokaltidningen Lund, Lund Östra samt Skurup.

Verksamheten anges i 6 § förordningen om miljöbedömningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 35 § miljöbalken har tagits fram av sökanden.

Ärendets handläggning

Sökandens ansökan och miljökonsekvensbeskrivning har kungjorts enligt 6 kap. 40-41 §§ miljöbalken.

Synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande. Sökanden har beretts tillfälle att bemöta de yttranden som kommit in samt vad som i övrigt tillförts ärendet.

Sökandens ansökan om tillstånd

Yrkanden, förslag till villkor samt åtaganden

Sökanden har, så som ansökan slutligen utformats, yrkat att tillstånd ges till anläggning för djurhållning motsvarande 200 000 platser för fjäderfä på fastigheten Häckeberga 2:166, att få uppföra en ny stallbyggnad om ca 3 000 m² enligt lokaliseringsalternativ 1 samt att inom den fastställda stallytan få växla mellan olika slag av frigående fjäderfä enligt nedanstående tabell 1.

Tabell 1. Sökanden ansöker om att fritt alterera mellan slaktkyckling, unghöns, kalkon, kläckägg och frigående värphöns.

Produktionsdjur	Antal platser
Slaktkyckling	200 000
Unghöns	84 000
Kalkon	70 000
Kläckägg	57 200
Frigående värphöns	147 000

Sökanden har föreslagit följande villkor.

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas enligt vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av fjäderfä gödsel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen inte kan ske och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas om hand så snart som möjligt.
3. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallarna, samt förorenat vatten från hårdgjorda ytor, ska omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten. Vid ledning av tvätt- och spolvatten till spolvattenbehållare ska behållarens volym minst motsvara 8 månaders lagringskapacitet för det vatten som leds till behållaren.

4. Innehållet av växtnäring (kväve, fosfor och kalium) och torrsubstanshalt (TS-halt) i fjäderfä gödseln ska bestämmas genom analys eller balansberäkning. Resultaten ska överlämnas till mottagaren vid avyttring av stallgödsel. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år de första tre åren, med början senast inom ett år från det att tillståndet tagits i anspråk, och därefter vid förändringar i produktionen, såsom ändrad utfodring, byte av fjäderfäslag, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln.
5. Fjäderfä gödseln ska lagras på tät platta då denna lagras på anläggningen. Om liggtiden överstiger 3 veckor ska lagring ske under tak eller annan likvärdig tät täckning för att skydda fjäderfä gödseln mot uppfuktning. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
6. Ljud från verksamheten, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:
 - 50 dB(A) helgfri måndag–fredag, kl. 06.00 – 18.00
 - 45 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 06.00 – 18.00
 - 45 dB(A) kvällstid kl. 18.00 – 22.00
 - 40 dB(A) nattetid kl. 22.00 – 06.00.

Den momentana ljudnivån utomhus vid bostäder får inte överstiga 55 dB(A) nattetid kl. 22.00–06.00.

De angivna värdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan, dock minst en timme. Kontroll ska ske vid förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer och när tillsynsmyndigheten begär det.

7. Förvaring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt vara utformad så att nederbörd inte ansamlas. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av övriga behållares volym.

Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplatsen.

8. Innehållet i askan som uppstår vid förbränning i anläggningarnas biobränslepanna ska analyseras minst en gång per år de första tre åren, med början senast inom ett år från det att tillståndet tagits i anspråk, och därefter vid förändringar av bränslesammansättningen. Askan ska förvaras i tät behållare.
9. För verksamheten ska finnas ett aktuellt kontrollprogram som även omfattar grundvatten och recipient. I kontrollprogrammet ska anges mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Kontrollprogrammet ska vara upprättat och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre (3) månader efter tillståndet har tagits i anspråk.
10. Senast sex (6) månader innan verksamheten i sin helhet eller i någon väsentlig del slutligt avvecklas ska en plan för avveckling upprättas och lämnas till tillsynsmyndigheten. Planen ska minst omfatta omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall, inklusive farligt avfall, samt förslag till undersökning av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Sökande föreslår att Miljöprövningsdelegationen överlåter till tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende följande:

- Åtgärder för att minimera olägenheter som uppstår i samband med rökgasutsläpp från pannan.
- Åtgärder för att minimera olägenheter som uppstår i form av lukt.
- Hantering av släckvatten från brandbekämpning.
- Kontroll av verksamheten med angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.
- Avvecklingsåtgärder.

Sökanden har särskilt åtagit sig att:

- Optimera foderutnyttjandet med hjälp av foderstater som tar hänsyn till utveckling och beräknad slaktdag samt fasutfodring där foderblandningen anpassas till djurens ålder, vikt och utveckling.

- Välja foder som möjliggör högt utnyttjande av näringsämnen, till exempel som innehåller fytas och essentiella aminosyror.
- Hålla torr och tunn ströbädd i stallet genom bra val av foder, bra rutiner efter rengöring samt övervakning och rutiner under själva uppfödningen, till exempel avseende dricksvattensystemet, vattenförbrukningen, ventilationen och värmetillförseln.
- Hantera stallgödsel utan risk för läckage och tillse att det finns nödlägesberedskap i form av lagringsutrymmen där stallgödseln kan lagras torrt fram tills att den åter kan hämtas. Denna lagringsberedskap ska motsvara minst 2 omgångar slaktkyckling.
- Följa upp utnyttjandet av kväve och fosfor i produktionen genom stallbalanser.
- Ta gödselanalyser för att ha aktuella värden på gödselns innehåll av kväve, fosfor och kalium, vilket underlättar för mottagande växtodlingsföretag att behovsanpassa gödslingen.
- Dokumentera datum, mängd, gödselslag, leverantör, mottagare samt mängden fosfor vid försäljning av stallgödsel.
- Lagra askan i container eller på tät platta, varefter den sprids med stallgödseln vilket innebär återföring till åkermark och utnyttjande av näringsämnen.
- Ha kunskap om askans innehåll av näringsämnen, särskilt fosfor och kalium, samt tungmetaller och kommunicera detta med mottagarna av den gödsel som askan är inblandad i.
- Övervaka, registrera och utvärdera parametrar som foderkvot, dödlighet, kassation och vattenförbrukning.
- I samband med utgödsling och lastning hantera stallgödsel så att spill undviks. Om spill uppstår samlas detta upp.
- Vid försäljning av stallgödsel informeras den egna kommunen samt mottagarens kommun.
- Vid försäljning av stallgödsel informeras mottagaren om att lagringsutrymmen ska utformas så att avrinning eller läckage till omgivningen inte kan ske.
- Leda tvättvatten från stallet till spolvattenbehållaren som är tät. Spolvattnet sprids därefter på åkermark under tjänliga förhållanden. Lagringskapacitet motsvarande 8 månader kommer att finnas. Alternativt att det i framtiden finns andra lika säkra lösningar för omhändertagande.
- Leda avlopp från personalutrymmen till av kommunen godkänd avloppslösning.

- Hålla cisterner för drivmedel invallade.
- Förvara farligt avfall och miljöskadliga kemiska produkter inomhus och på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp, samt med tillgång till uppsugningsmaterial.
- Förvara och hantera kadaver på ett smittskyddsäkert sätt och utan risk för påverkan på mark och vatten.
- Hantera eventuella växtskyddsmedel och biocider enligt gällande lagkrav, vilket inkluderar tillstånd och/eller behörighet, användningsvillkor för produkt, säker hantering vid påfyllning och tvätt av utrustning, skyddsavstånd till vattentäcker och dagvatten-/dräneringsbrunnar.
- Om vatten används för släckning av brand i stallbyggnad samlas detta i stallet samt i spolvattenbehållare.
- Som säkerhetsåtgärd kommer det att finnas avstängningsventil i utgående kulvert för dagvatten.
- Handlingsplaner för olyckshändelser finns i verksamheten och är kända för alla.
- Värdera energieffektivitet högt vid val av utrustning till stallarna och löpande tänka energieffektivt genom att fortlöpande ha bra klimatkontroll, service och underhåll.
- Använda värme producerad från bioenergi då värme utgör merparten av energiförbrukningen vid uppfödning av slaktkyckling, kalkon och unghöns.
- Verka för låga rökgasutsläpp från fastbränslepannan genom bra bränslekvalitet, löpande underhåll samt övervakning under drift.
- Där så går styra arbeten utomhus på anläggningen och transporter till och från anläggningen till dagtid.
- Utforma stallet så att det visuellt passar in i gårdsbilden.
- Bedriva egenkontroll i form av årlig genomgång av miljöhusesyn kompletterat med eget kontrollprogram där även nödlägesberedskapen kontrolleras.
- Delta i samordnad recipientkontroll via Höje å vattenråd.
- Följa upp vattenuttag.
- Följa upp buller.
- Hålla personalen väl utbildad, välinformerad och engagerad.
- Frekvent utgödsling av gödselmattor.

Beskrivning av verksamheten

Nuvarande verksamhet

Sökanden bedriver idag slaktkycklingproduktion i tre stallar med sammanlagt ca 5 000 m² stallyta, idag ca 88 000 platser.

All gödsel hanteras som djupströgödsel och avyttras till växtodlingsföretag för lagring och spridning. Spolvatten från stallarna förvaras i spolvattenbehållare på anläggningen och avyttras för spridning på åkermark. För uppvärmning finns en fastbränslepanna på 800 kW. Vatten till produktionen tas från egen borrhälsbrunn med god vattentillgång.

Planerad verksamhet

Sökanden planerar att driva verksamheten på samma sätt och med samma avgränsning som idag. Man planerar att fortsatt föda upp fjäderfä i befintliga stallar samt att utöka genom att uppföra ett nytt stall för fjäderfä om ca 3 000 m² intill de befintliga. Ytterligare en spolvattenbehållare om ca 300 m³ kommer att installeras intill den befintliga spolvattenbehållaren. Intill det nya stallet kommer det att installeras mindre fodersilos, liknande de som idag finns vid de andra stallarna. En oljepanna kommer att användas som reserv om fastbränslepannan av någon anledning inte kan köras.

Liksom idag planerar sökanden i första hand för produktion av slaktkyckling men önskar ha möjlighet att fritt växla till uppfödning av unghöns, kalkon, föräldradjur till slaktkyckling och frigående värphöns. Sökanden avser att uppfylla de krav som ställs i kontrollprogram godkända av Jordbruksverket, och därmed kunna ha högsta tillåtna belägningsgrad.

Sökanden kommer inte att bedriva växtodling varför gödselspridning och spridningsarealer inte ingår i ansökan.

Delar av gården används av annan jordbruksverksamhet. På gården finns spannmålslagring och tork, vilka drivs helt av annan verksamhet. Likaså finns en maskinhall, en gårdsverkstad samt förvaringsutrymmen för farligt avfall respektive växtskyddsmedel, vilka helt ingår i annan verksamhet. Dieselcisternen på gården och halmpannan ingår dock i den verksamhet som ansökan avser även om de används av båda verksamheterna. På gården förekommer

därmed transporter som inte är förknippade med sökandens verksamhet, särskilt under odlingssäsongen.

Beskrivning av miljökonsekvenser

Lokalisering och omgivningsförhållanden

Gården ligger i gränsen mellan typisk skånsk slättbygd som domineras av intensivt jordbruk och det blandade åker- och skogslandskapet som omger Häckeberga. Större samhällen är Genarp, som ligger 7 km nordväst om gården, Skurup, 6 km söder om, och Veberöd, 8 km norr om gården. Det finns inga byar på nära håll. Inom 500 meter från stallarna finns åtta fastigheter med bostäder samt den egna bostaden på gården, flertalet sydväst om anläggningen. Närmaste bostad utöver den egna ligger ca 260 meter sydväst om befintliga stallar. Vid byggnation av ett nytt stall enligt huvudalternativet blir avståndet till denna fastighet 220 meter. Inom 500 meter finns också tre fastigheter med åkermark, vilka också ingått i samrådet. Förhärskande vindriktning är i området sydvästlig vilket innebär att det i förhärskande vindriktning inte finns byar eller småorter på nära håll.

Det finns bra transportvägar till anläggningen. Väg 102 går öster om fastigheten och avståndet dit är enbart 2 km. Från väg 102 nås gården via väg 791 och 787, båda anpassade till tung trafik. Utmed vägen finns enbart en bostadsfastighet som ligger vid korsningen till väg 102.

I gällande översiktsplan finns inga planer för exploatering nära Sångetorp. Gården ligger i ett område som på markanvändningskartan är markerat som befintlig landsbygd inom ett stort område som är riksintresse för rörligt friluftsliv (sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen). Verksamheten ligger i utkanten av ett riksintresse för naturvård (backlandskapet söder om Romeleåsen). Den pågående och planerade fjäderfäproduktionen på gården påverkar inte riksintressena negativt.

Närmaste Natura 2000-områden ligger 4–5 km väster om verksamheten, vid Häckeberga. Här finns tre Natura 2000-områden; Häckeberga – Husarahagen, SE0430155, Häckeberga – Degebergahus, SE0430154 och Häckeberga – Skoggård, SE0430153.

Sydost om den stora dammen på gården finns ett område med inrapporterade fornminnen, L1988:2968. Hela gårdsområdet ligger inom ett område som betecknas som möjlig fornlämning, L1988:2009. Planerad byggnation bedöms ske utanför det markerade området. Vid samrådet framkom att särskilt tillstånd ska sökas från Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Alternativ lokalisering

Ur praktisk synvinkel finns stora fördelar med att förlägga det nya stallet i anslutning till de befintliga. Tillsyn och daglig övervakning av driften underlättas betydligt. Investeringskostnaderna blir också avsevärt högre om man inte kan utnyttja befintlig värmeförsörjning, ledningsdragningar och tillfartsvägar. Det nya stallet är jämförelsevis relativt litet, vilket gör att investeringskostnaden och driftskostnaderna skulle bli orimligt höga per djurplats. Att utöka i anslutning befintlig verksamhet är därför det enda realistiska alternativet. Det markområde som kommer att tas i anspråk för byggnation motsvarar ca 0,5 hektar och är idag åkermark, klass 6. Sökandens huvudalternativ är att det nya stallet byggs strax väster om de befintliga vilket blir en yteffektiv lösning där minimalt med åkermark tas i anspråk.

Att flytta hela verksamheten till en helt annan plats bedöms som företagsekonomiskt orimligt. Den samlade kostnaden att bygga upp en produktion med 8 000 m² stallyta, gödsellagring, lagringsbehållare för spolvatten, fastbränslepanna med tillhörande halmlager samt maskinhall med verkstadsdel uppskattas till ca 55 miljoner kronor.

Sökanden har redovisat två placeringsalternativ, båda i anslutning till befintliga stallbyggnader. Placeringsalternativ 1 ligger väster om det större befintliga stallet och placeringsalternativ 2 ligger söder om anläggningen. Huvudalternativet är att förlägga det nya stallet strax väster om de befintliga, med långsidan mot det större stallets långsida. Marken är här bra för byggnation, det blir korta ledningsdragningar och det blir en sammanhållen gårdsbild med befintliga och nya stallar intill varandra. Visuellt kommer det nya stallet delvis att vara nedsänkt och gömmas bakom en backe. Befintliga körytor kan användas för de lastbilar som lämnar och hämtar djur. Åkermark tas i anspråk men med denna placering är det en mindre del och resterande skifte kommer att kunna brukas på ett bra sätt.

Alternativ 2 är att placera stallet söder om gårdsområdet. Ledningsdragningarna för värme och el blir rimliga men i övrigt blir logistiken inom anläggningen sämre. Anläggningskostnaderna blir högre då det krävs mer vägar och hårdgjorda ytor. Markförhållandena är också sämre jämfört med alternativ 1 vilket gör anläggningsarbetet mer komplicerat och dyrare. Visuellt är placeringen sämre då gårdsbilden inte blir sammanhängande och det nya stallet framstår mer markant i landskapet.

Nollalternativ

Ett nollalternativ är att sökanden inte utökar produktionen vilket resulterar i lägre lönsamhet på sikt och att företaget stagnerar i utveckling. Fjäderfäproduktion i Sverige är generellt resurseffektiv, klimatsmart och trygg ur smittskyddssynpunkt, vilket gör att det ur ett större perspektiv har betydelse med inhemsk produktion. En stor del av befolkningen föredrar också lokalt producerat kött. Då en ökad marknad finns för matfågel i Sverige kommer produktionen i stället att öka på annan plats i södra Sverige, alternativt kommer importen från andra länder att öka. I båda fallen sker troligen en ökning av miljöpåverkan även i Skåne, exempelvis kvävedeposition och klimatpåverkan.

Ett annat nollalternativ är att sökanden inte tillåts variera produktionen mellan olika fjäderfäslag. Detta innebär en sämre flexibilitet och sämre förmåga att anpassa sig till marknadens behov. Ett tredje nollalternativ är att inte bedriva någon djurproduktion alls på fastigheten. Detta innebär inledningsvis färre transporter och mindre risk för luktstörningar. Men på sikt måste annan verksamhet bedrivas i befintliga byggnader för att upprätthålla lönsamhet i företaget. Lönsamma jordbruksföretag är nödvändiga för en levande landsbygd och bevarande av odlingslandskapet. Det samarbete som idag finns mellan gårdar med djurhållning och gårdar med växtodling gynnar båda. På växtodlingsgårdar produceras foder och stallgödseln bidrar till högre bördighet i marken och lägre inköp av mineralgödsel.

Utformning av verksamheten

Befintliga stallar är helisolerade och värme tillförs via ett vattenburet system med aerotemprrar. Ventilationen sker mekaniskt med luftutsläpp på taket. På södra gaveln av stall 1 finns vägghängda fläktar som används då extra mycket ventilation krävs. Vatten- och

foderutrustningen är höj- och sänkbar och under vattennipplarna finns spillkoppar i samtliga befintliga stallar.

Det nya stallet planeras få ca 3 000 m² stallyta och vara indelat i en eller två avdelningar. Stallet kommer att vara helisolerat och värme tillförs via ett vattenburet system med aerotemperar samt troligen även med värmepump, luft-till-luft, som komplement. Ventilationen kommer att vara mekanisk, troligen med on/off-fläktar. Luftutsläpp kommer troligen att ske från ventilationstrummor på taket.

Vägghängda fläktar kommer att krävas även på denna stallbyggnad, för att ge extra ventilation vid särskilt krävande förhållanden.

Vatten- och foderutrustningen kommer liksom i befintliga stallar att kunna höjas och sänkas och under vattennipplarna kommer det att finnas spillkoppar.

I alla stallbyggnader kommer det fortsatt att finnas utfodringsutrustning som är anpassad till djurslaget och som ger litet foderspill. Foder kommer att lagras i fodersilos intill stallet och lagringskapaciteten kommer att motsvara minst fyra dagars förbrukning. Om spannmål kommer att ingå i foderstaten kommer denna att tas direkt från den siloanläggning som finns på gården och som drivs av annan verksamhet.

Oavsett produktionsform kommer den stallgödsel som ligger på stallgolvet att vara i form av en ströbädd. Strömedel kommer att väljas utifrån att materialet har hög uppsugningsförmåga, såsom exempelvis kutterspån, hackad halm, torv, hampa eller en blandning av dessa produkter. Strömedel kommer att lagras i hall, container eller inplastat.

Idag används ca 20 procent torvinblandning. Sökanden förstår att det här kan finnas målkonflikter. Branschföreningen Svensk Torv lyfter dock att det idag finns en nettotillväxt i Sverige och att all svensk torv endast kommer från redan dränerad mark.

Växthusgasutsläppen finns därmed redan och påverkas mycket lite av att torven skördas. En förutsättning för att erhålla tillstånd för torvtäkt i Sverige är också att marken efterbehandlas för att skapa en kolsänka. I Sverige är den huvudsakliga torvanvändningen odlingssubstrat till växter och en mindre del strömedel till djur.

Sökanden anser att en balanserad användning av torv som strömedel inte är negativt ur resurssynpunkt.

Gödselhantering och spridningsareal

Vid produktion av slaktkyckling, unghöns och kalkon kommer utgödsling att ske efter varje uppfödningsomgång vilket kommer att innebära efter ca 35 dagar vid slaktkycklingproduktion, ca 130 dagar vid unghönsproduktion, ca 80 dagar vid kalkonproduktion och ca 11 månader vid kläckäggproduktion. Vid produktion av konsumtionsägg kommer troligen ströbädden på golvet att bytas ut vid några tillfällen under produktionstiden. Utgödsling på golvytor kommer fortsatt att ske med lastmaskin.

För slaktkyckling har sökanden vid beräkningen utgått från det djurantal som är vid en slutvikt om strax över 2 kg, då det är denna vikt som schablonerna utgår från. Vid utökad produktion av slaktkyckling och 9 omgångar kommer det att produceras ca 2 700 m³ stallgödsel. Vid delutplock har antagits att det produceras mer stallgödsel per djurplats trots att antalet omgångar troligen är färre. Sökanden har uppskattat att ökningen motsvarar ökningen i producerad vikt, vilket beräknats till ca 17 procent. Mängden gödsel bedöms bli ca 3 200 m³. Produktion av kläckägg innebär mindre mängder jämfört med slaktkyckling, ca 1 500 m³ och om produktionen styr över till kalkon produceras motsvarande mängder som för slaktkyckling, ca 2 650 m³. Produktionen av unghöns innebär mindre mängder, ca 730 m³. Vid värphönsproduktion blir gödselmängderna större, ca 4 350 m³.

Oavsett typ av fjäderfäproduktion kommer gödsellagringen normalt inte att ske på anläggningen. Huvudprincipen kommer att vara att gödseln avyttras i samband med utgödsling. Sökanden har idag dispens från lagkravet. I planerad verksamhet är förutsättningarna desamma och dispens kommer att förnyas i takt med att gödselmängderna ökar.

Befintlig gödselplatta kommer att fungera som nödlägesberedskap. Gödselplattan är på 450 m² och med 2–2,5 meters lagringshöjd finns kapacitet motsvarande 900–1 125 m³, vilket motsvarar minst 2 omgångar av slaktkyckling vid utökad produktion. En omgång ger vid utökad slaktkycklingproduktion 300–400 m³ gödsel.

Vid produktion av värphöns i aviärsystem kommer gödsel också att hamna på gödselband under de olika planen. Dessa kommer att köras 2–3 gånger per vecka och gödseln transporteras då direkt ut ur stallet, till container eller gödselhus. Om denna produktionsform genomförs kommer gödselplattan att förse med tak och på så sätt

utgöra ett gödselhus. Dessa gödsel har karaktären av klet-/fastgödsel.

Lagringsutrymmena uppfyller de krav som finns i sökandens befintliga tillstånd, vilket innebär täta plattor med tak eller annan tät täckning som skyddar mot uppfuktning. Sökanden föreslår att villkoret kompletteras med en rimlig tid för när täckning ska finnas. Sökanden har föreslagit tre veckor, vilket överensstämmer med den tid som Jordbruksverket i allmänna råd anger som lämplig tid för tillfällig lagring i fält.

Fosformängderna är lägst vid uppfödning av unghöns och högst vid värphönsproduktion. Utökad slaktkycklingproduktion kommer att ge ca 9,1 ton fosfor vilket motsvarar ca 415 hektars spridningsareal. Slaktkycklingproduktion med delutplock innebär ytterligare 70 hektar spridningsareal. En övergång till unghöns minskar fosformängderna och behovet av spridningsareal. Jordbruksverkets schabloner ger ca 230 hektar. Övergång till kalkon eller värphöns kräver mer spridningsareal, ca 900 respektive 1 000 hektar enligt schablonerna. Vid övergång till kläckägg blir behovet av spridningsareal ca 540 hektar, d.v.s. i nivå med slaktkycklingproduktion med delutplock. Dagens slaktkycklingproduktion ligger ca 30 procent lägre jämfört med schablonerna.

De gödselmottagare som man idag avyttrar gödsel till har tillsammans 800 hektar. Även om det skulle behövas ytterligare 106 till 232 hektar skulle det inte vara problem att finna ytterligare gödselmottagare den dagen detta blir aktuellt. Fördelen med fjäderfägödsel i förhållande till andra stallgödselslag är i dessa sammanhang att den är näringstät och har hög TS-halt, vilket gör att den har avsevärt lägre spridningskostnad per kilogram fosfor och ekonomiskt har ett värde även på längre transportavstånd. Marknaden för fjäderfägödsel är inte lokal utan i princip alla slättbygder i Skåne. Avståndet till de intensiva odlingsområdena i västra Skåne är i detta sammanhang kort.

Tvätt- och spolvatten

Efter mekanisk rengöring kommer stallarna att tvättas med högtryck. Spolvattnet innehåller mycket lite näring och klassas inte som ett gödselmedel och omfattas inte av de lagkrav som finns för stallgödsel. Spolvattnet kommer liksom idag att samlas upp i golvbrunnar i stallet och därefter ledas till täta spolvattenbehållare. Plattan vid stallet där stallgödseln kan lagras vid nödlägen har

avrinning till spolvattenbehållare men med möjlighet att omleda avloppet till dagvattenssystemet via manuell ventil.

Uppsamlat vatten i spolvattenbehållare avyttras för spridning på åkermark. Sökandens rutin är att tömma spolvattenbehållare vid fyra tillfällen per år. Att kräva lika lång lagringskapacitet för spolvatten som för stallgödsel är inte skäligt. På anläggningen finns idag en spolvattenbehållare om totalt 300 m³. Intill denna kommer det att anläggas ytterligare en behållare om 300 m³. Om plattan används för lagring vid nödlägen motsvarande två omgångar av slaktkyckling samt under två veckor i samband med tömning och tvätt av stall, beräknas uppstå 90 m³ regnvatten från plattan. För detta krävs enligt lagkrav 10 månaders kapacitet. Lagringskapaciteten för övrigt spolvatten blir därmed 8,4 månader.

Verksamhetens utsläpp till luft

Ammoniak

All hantering av stallgödsel ger upphov till ammoniakavgång. Vid utökad slaktkycklingproduktion och med samma fodereffektivitet som idag ökar ammoniakavgången från stall från ca 1 650 kg till ca 3 200 kg ammoniakkväve per år. Slaktkycklingproduktion med delutplock innebär högre produktion, vilket också ger högre ammoniakavgång från stall, ca 3 750 kg per år. Produktion av unghöns skulle innebära lägre ammoniakavgång, ca 1 900 kg, och kalkon högre, ca 7 100 kg per år. Kläckäggproduktion skulle innebära jämförbar ammoniakavgång från stall som slaktkyckling med delutplock, ca 4 200 kg kväve. Störst ammoniakavgång genererar värphönsproduktion, ca 10 400 kg kväve per år.

Med hjälp av beräkningarna av ammoniakavgång i Jordbruksverkets verktyg Vera, uppgifter om förhärskande vindriktning samt en vedertagen schablon som säger att ca hälften av den avgivna ammoniaken från en källa deponeras inom 50 km från källan, har sökanden grovt bedömt ökningen av kvävedepositionen lokalt-regionalt. Vid slaktkycklingproduktion motsvarar ökningen i kvävedeposition ca 3 gram per hektar om enbart avgång från stall inkluderas. Från hela kedjan motsvarar ökningen ca 9 gram. Produktion av värphöns, vilket har den högsta ammoniakavgången, skulle innebära 10 respektive 40 gram. Jämfört med det årliga kvävenedfallet i området, som enligt Vera är 9 kg kväve per hektar, är detta mycket små mängder. Sökanden har inte tagit hänsyn till att

torv eventuellt kommer att användas till viss del, vilket reducerar ammoniakavgången från stall och lagring med 10 procent.

Verksamheten jobbar med att minimera ammoniakavgången på flera sätt. Utgångspunkten är att så lite kväve som möjligt hamnar i gödseln, vilket sökanden försöker åstadkomma med bra foderplanering och god djurhälsa. Detta följs upp med stallbalanser och redovisas i miljörapport årligen. Sökanden arbetar också med att dagligen hålla en stallmiljö som ger liten ammoniakavgång. I produktionen finns en stark koppling till torr ströbädd, och då detta är en viktig produktionsparameter arbetar sökanden dagligen med detta. Bra stallklimat och torr ströbädd kan i praktiken åstadkommas på olika sätt och är inte avhängigt en viss teknik. I verksamheten handlar det om bra rutiner efter tvätt där stallet är väl upptorkat innan ny ströbädd läggs in. Likaså daglig övervakning och justering av värmeförsel och ventilation under produktionen. Förutsatt att stallet är välisolerat, att ventilationen är tillräckligt effektiv för att garantera djurskyddskrav och att dricksvattensystemet är anpassat till djurslaget och ger lite spill handlar det mer om management och mindre om viss typ av teknik.

Vid val av teknik i samband med upphandling kommer sökanden att välja den teknik för uppvärmning, ventilation och övervakning som leder till bra stallklimat, god djurhälsa och begränsad ammoniakavgång och samtidigt anses effektiv, beprövad och hållbar. Sökanden kommer även att försöka hålla ett bra foderutnyttjande, d.v.s. låg foderkvot. Bra foderutnyttjande är också grundläggande för att begränsa näringsförlusterna. Utnyttjandet av näringsämnen kommer att följas upp med stallbalansberäkningar och jämföras mot BAT-slutsatser. I befintlig verksamhet ligger man under riktvärdena för utsöndrat kväve och fosfor samt mycket lågt i förhållande till gränsvärdet för ammoniakavgång.

Sökanden anser inte att det föreligger skäl att kräva ytterligare ammoniakreducerande teknik. Sökandens bedömning är att kostnader för inköp och installation av värmeväxling av frånluften i alla stallbyggnader skulle uppgå till ca 4 miljoner kr. Den årliga kapital- och driftskostnaden uppskattas till ca 670 000 kr. Som en åtgärd för att enbart minska ammoniakavgången skulle det vid slaktkycklingproduktion innebära en kostnad på ca 640–750 kr per kilogram ammoniakkväve.

Att köra gödselmattorna mer frekvent, såsom tre gånger per vecka, skulle troligen innebära något lägre ammoniakavgång från värphönsproduktion än vad som angivits i ansökan. Åtgärden innebär inga ökade investeringskostnader och sökanden anser att den är rimlig och skälig. Luft rörelser i stallen med varm luft bidrar till torrare ströbädd och upptorkning av gödseln på gödselmattorna. Det är även ur denna aspekt därför troligt att ammoniakavgången från planerad verksamhet är lägre än vad schablonerna anger.

Växthusgaser

Beräkningen visar att klimatgasutsläppen, om även gödsellagring tas med, motsvarar ca 2 500 ton koldioxidekvivalenter. Foder utgör 75 procent, lustgasutsläpp från stall och gödsellagring utgör 20 procent och energiförbrukningen utgör 5 procent. Utsläppen i samband med foderproduktion domineras av lustgasavgång, dels från odlingsmark, dels i samband med mineralgödselproduktionen.

Foderförbrukningen är en viktig produktionsparameter som registreras löpande och utvärderas. På så sätt har man även kontroll över klimatgasutsläppen.

Lukt

Utökad verksamhet bedöms inte ge upphov till ökade luktolägenheter. Lukt som förknippas med fjäderfäproduktion kan generellt komma från stall och lagring av gödsel. Sökanden har valt att inte lagra stallgödsel på anläggningarna mer än i nödfall. Vad gäller lukt från stallarna är erfarenheten att tillfällen med lukt i regel är förknippade med utgödsling eller då ventilationen måste gå för fullt, till exempel vid varmt väder och då fåglarna är stora.

I förhärskande vindriktning finns enbart en bostad.

Verksamhetens utsläpp till vatten

Markförhållandena varierar på platsen, och genomsläppligheten är bitvis låg, varför det är svårt att förlita sig på enbart infiltration, utan det behövs dränering som aktivt hjälper till att avleda dagvatten. Mängden dagvatten uppgår till ca 8 325 m³ per år.

Dagvatten från anläggningarna går idag till det dräneringssystem som ligger på fältet söder om anläggningen. Innan påkoppling på dräneringssystemet fördröjdes dagvattnet i dammen öster om anläggningen. Från gården är det en kort bit med dräneringsledning

i mark innan de mynnar i Vegarpsån. Dammarna intill gården har också avrinning åt detta håll och bidrar till fördröjning.

Det ökade flödet efter utbyggnad har, vid ett 2-årsregn respektive 10-årsregn med varaktighet 10 minuter, beräknats motsvara 29 respektive 35 m³. I en damm på 3 500 m² motsvarar detta 1 cm.

De ökade dagvattenmängderna bedöms inte påverka dikningsföretaget negativt då det finns möjlighet till fördröjning. Dikningsföretagen Skönabäcks säteri och Skönabäcks säteri m.fl. har varit med vid samråd och har inte haft synpunkter på planerad verksamhet. Slutlig recipient är Häckebergasjön och därefter Höje å. Höje å vattenråd ansvarar för recipientkontrollen i avrinningsområdet. Sökanden kommer att delta i samordnad recipientkontroll via Höje å vattenråd och följa provtagningar som sker i närmaste provtagningspunkt nedströms verksamheten, vilket är provpunkten i Häckebergasjön samt provpunkten 1,2 km nedströms Häckebergasjön.

Sökanden bedömer att planerad verksamhet med planerade skyddsåtgärder, t.ex. hantering av stallgödsel samt förvaring av kemikalier och avfall, inte kommer att försämra eller försämrans möjligheten att nå miljö kvalitetsnormen för vare sig ekologisk eller kemisk status.

Tekniken för avstängningen av dagvattenledning kommer att vara en manuell on/off-konstruktion i form av ventil i befintlig eller ny brunn eller ballong. Var denna finns kommer att framgå av den insatsplan som kommer att vara tillgänglig för Räddningstjänsten. Då merparten av eventuellt släckvatten hamnar i spolvattenbehållare bedöms att avstängning lämpligen sätts före fördröjningsdamm.

Befintliga toaletter och personalutrymmen har idag godkända avloppslösningar och kommer inte att påverkas av den planerade förändringen. Det sanitära avloppet leds idag till trekammarbrunn och vidare till infiltration.

Verksamhetens påverkan på grundvatten

Fastigheten ligger inom två särskilt utpekade grundvattenförekomster och det finns därmed fastställda miljö kvalitetsnormer. Den övre vattenförekomsten är en jordakvifer med mycket god tillgång, 400–2 000 m³ per dygn. Under denna finns även en vattenförekomst i berg, Skrivkritan, som även den har god

vattentillgång, 480–1 440 m³ per dygn. Miljökvalitetsnormen för både jordakviferen, SE616049-135336, och Skrivkritan, SE618114-133478, är god kemisk status och god kvantitativ status. Statusen är idag god för båda parametrarna, i båda vattenförekomsterna. Den planerade verksamheten innebär ökat vattenuttag, men tillgången är dokumenterat mycket god. Planerad verksamhet bedöms inte försämra statusen. Med tanke på risken för föroreningar, kommer anläggningen liksom idag att vara planerad så att risker så långt möjligt byggs bort. Man kommer också att ha rutiner, precis som idag, som förhindrar förorening av mark och vatten.

Vatten till anläggningen kommer fortsatt att tas från befintlig borra på fastigheten. Denna har uppmätt kapacitet motsvarande 432 m³ per dygn. Utökning av produktionen innebär att förbrukningen som mest kommer att fördubblas. Förbrukningen kommer att vara högst vid värphönsproduktion. Årsförbrukningen uppskattas då bli som mest ca 10 550 m³. Vattenförbrukningen per dygn uppskattas variera mellan 10 och 40 m³.

Befintlig vattentäkt bedöms ha kapacitet för ökat uttag. Beräkningar av influensområde visar att enskilda eller allmänna intressen inte kommer att påverkas. Vattenförbrukningen kommer liksom idag att registreras och utvärderas löpande och sökanden kommer som ett led i sin egenkontroll att följa upp grundvattenuttaget. Onormal förbrukning utreds.

Sökanden kommer att välja drickvattenutrustning som ger lågt vattenspill, stallarna tvättas med högtryckstvätt med hetvatten och förarbeten utförs för att hålla nere tvättiden. Troligt är att tvätt av ägg förekommer mycket sparsamt och vattnet är då recirkulerande.

Utsläpp från fastbränslepanna

Fastbränslepannan är en befintlig helbalspanna på 800 kW som eldas mot en ackumulatortank på 120 m³. Skorstenen är 20 meter hög. Sökanden har tillstånd från Jordbruksverket att elda kadaver i denna, vilket innebär att det sker regelbunden temperaturkontroll och kontroll av pannans funktion. Planerad verksamhet medför här ingen förändring. Pannan ligger relativt långt från närboende och sökanden har bedömt att miljökvalitetsnormer och miljömål inte kommer att överskridas.

Pannan har elektronisk styrning baserad på mätning av syrgashalten i rökgaserna. Halmens kvalitet har stor betydelse för förbränningen,

och därmed rökgasutsläppen, vilket sökanden kommer att fokusera extra mycket på. Dels spelar det roll hur halmen skördas, vilket påverkas av årsmån, men det är också viktigt att den lagras torrt. Halmen kommer därför att lagras under tak, alternativt med tät täckning utomhus.

För den planerade verksamheten bedöms det framför allt relevant att titta på utsläpp av partiklar. Partiklar bildas vid all typ av förbränning. Vid utökad produktion kommer den sammanlagda mängden partiklar att öka jämfört med i dag. Hur mycket beror på hur mycket värme som luft-luft värmepumparna ersätter. Sökanden har utgått från att all värme produceras med halmpannan. Som mest ökar då de årliga stoftutsläppen lika mycket som produktionsökningen, d.v.s. med ca 60 procent. Vid övergång till andra fjäderfäslag är värmebehovet och därmed stoftutsläppen mindre.

För denna typ av fastbränslepanna är uppstart av pannan det kritiska momentet. Under drift ska rökgasutsläppen vara mycket låga om halmen är torr, balarna lagom hårt packade och syretillförseln regleras som den ska. Att tillse bra bränslekvalitet samt regelbundet underhåll och löpande övervakning har sökanden åtagit sig i ansökan. Sökanden känner inte till någon reningsteknik som kan tillkopplas till satsmatade pannor. Sökanden bedömer att rökgasutsläppen över tid för en väl fungerande panna ligger i nivå med kontinuerligt matade pannor med multicyklon.

I dagens verksamhet produceras ca 8 ton aska totalt från fastbränslepannan. Med utökad slaktkycklingproduktion bedöms mängden totalt öka till ca 13 ton. Vid beräkningen har sökanden utgått från askhalten 2,5 procent av TS. Om produktionen styr över till andra fjäderfäslag minskar behovet av värme, och därmed också mängden aska. Askan kommer att lagras i tät container och blandas med stallgödseln vid utgödsling. Askan återförs därmed till åkermark och fördelas över en stor areal.

Energianvändning

Vid dagens slaktkycklingproduktion åtgår ca 1,8 MWh, varav uppvärmning idag står för drygt 85 procent och utgörs av bioenergi. Resterande utgörs av el till ventilation, belysning och drift av utrustning samt mindre mängder diesel till lastmaskin. Man har i verksamheten vidtagit åtgärder för att sänka elförbrukningen, såsom byte till LED-belysning. Vid utökad slaktkycklingproduktion bedöms

energiförbrukningen totalt öka motsvarande produktionsökningen, d.v.s. med ca 60 procent.

Nyckeltal i dagens verksamhet är ca 1,1 kWh per kg levande vikt. Värdet kan jämföras med data från rådgivningar utförda inom Greppa Näringen, där genomsnittet för 25 gårdar var 1,79 kg kWh per kg levande vikt och medianvärdet 1,38. Variationen på de deltagande gårdarna var mycket stor, från 0,53 till 5,82 kWh per kg.

Kemikalier

I verksamheten hanteras miljöskadliga ämnen såsom drivmedel, desinficeringsmedel och farligt avfall. För att bekämpa ogräs runt stallar och foderlagring kan det även användas växtskyddsmedel. Biocider används för att bekämpa gnagare.

Kemiska produkter förvaras inomhus och på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp. Där flytande kemiska produkter förvaras och hanteras finns uppsugningsmaterial.

Kemisk bekämpning runt stallar och foderlagring görs i enlighet med särskilt tillstånd. Vid kemisk bekämpning på anläggningen hålls skyddsavstånd till dricksvattentäcker.

Avfall

Mycket små mängder avfall uppkommer inom denna typ av djurproduktion. Vad gäller farligt avfall kan man till verksamheten knyta uttjänta lysrör och batterier, samt mindre mängder spillolja och oljefilter från lastmaskin. Även av icke-farligt avfall rör det sig om små mängder och främst mindre mängder plast och papp från emballage. Allt avfall kommer liksom idag att sorteras, förvaras avskilt och lämnas till godkänd mottagare.

Förvaring av flytande farligt avfall samt kemikalier sker idag invallat. Detsamma kommer att gälla för den planerade verksamheten. Farligt avfall förvaras avskilt och utan risk för läckage eller markförorening. Batterier förvaras i avsett kärl i servicedelen och lysrör i uppmärkta behållare i stallbyggnaden. Spillolja och oljefilter kommer förvaras avskilt inom invallning i gårdsverkstad utanför sökandens verksamhet.

Mängden kadaver och förbränning i pannan kommer liksom idag att journalföras. Mängden bedöms, om produktionen löper på normalt, fortsatt att ligga under 50 ton, oavsett produktionsinriktning.

Sökanden kommer liksom idag att ha godkännande från Jordbruksverket att förbränna kadaver som uppkommer i egen verksamhet i fastbränslepannan.

Vid eventuell produktion av kläckägg och värphöns kommer det också bli ägg som måste kasseras. Obehandlade äggskal får liksom fjädrar och golvägg spridas med gödseln men kasserade hela ägg från packeridelen omfattas idag inte av undantaget. Kasserade ägg från transportbanden kommer att särpackas och märkas. Fram till omhändertagande kommer de att förvaras avskilt i kyl och/eller frysrum på gården. Dagens lagkrav säger att kasserade ägg från packeridelen, som inte kan användas som livsmedel eller industriägg, ska hanteras som animaliska biprodukter (ABP). Idag innebär detta förbränning i godkänd panna lämplig för ändamålet, rötning i biogasanläggning som klarar hygieniseringskrav eller att äggen lämnas till destruktion.

Buller och transporter

Regelbundna ljud är främst förknippade med ventilationsfläktarna. Som komplement kommer det liksom idag att finnas vägghängda fläktar, s.k. sommarfläktar, som går in vid stort ventilationsbehov, exempelvis varma sommarkvarnar då djuren är stora. Dessa fläktar placeras ofta på gavlarna och genererar därför mer ljud, men går sällan.

Tillfälliga ljud från anläggningarna uppstår i samband med transporter och vid tömning av stallarna. Endast vid hämtning av djur till slakt kan transporter även ske under natten. De arbeten som görs i stallarna efter att slaktdjuren hämtats ska ske på sätt som gör att bullerstörningar inte uppstår. Exempelvis kommer arbeten som görs utomhus att styras till dagtid.

Dagens slaktkycklingproduktion ger upphov till i genomsnitt 4,5 ekipage per vecka. Utökad slaktkycklingproduktion kommer att öka transporterna med 2 ekipage per vecka. Övergång till unghöns innebär färre transporter jämfört med idag medan övergång till kalkon eller kläckägg innebär ungefär lika många transporter som idag. Övergång till värphöns innebär ungefär lika många transporter som vid utökad slaktkycklingproduktion. På de mindre vägarna går det idag upp till 25 tunga fordon per dygn. Sökandens utökning kommer därmed att vara en liten del. Det sökanden fortsatt kan vidta som skyddsåtgärder för att minska transportbuller är att verka

för att transporter företrädesvis sker med lastbil vilket innebär stora volymer och relativt tysta motorer.

Växtodlingen som bedrivs av annan verksamhetsutövare bedöms ge upphov till ca 200 transporter per år. Merparten sker under odlingssäsongen, från tidig vår till sen höst.

Naturmiljö

I artportalen finns från 2001 en observation av lövgroda och två av större vattensalamander, båda i dammen öster om gården. Dammarna på Sångletorp, så som de anlagts, är inte idealiska platser för reproduktion av större vattensalamander. För lövgroda kan dammarna utgöra bra lokaler. Genom att anlägga dessa dammar har man därmed bidragit till att skapa miljöer som gynnar i synnerhet lövgroda. Man har för avsikt att behålla dessa dammar så som de fysiskt ser ut idag och har inga planer på att ändra den fysiska miljön runt dammarna. Planerad byggnation kommer inte att påverka detta.

Industriutsläppsverksamhet

Sökanden har varje år i miljörapporter visat att man uppfyller de BAT-slutsatser som är relevanta för den befintliga slaktkycklingproduktionen. Även det nya stallet och den produktion som kommer att drivas där kommer att uppfylla BAT-slutsatserna. Bedömningen är också att förutsättningar finns att uppfylla de BAT-slutsatser som finns för de andra fjäderfäslagen om produktionen i framtiden ändras.

För slaktkyckling, kalkon och värphöns finns i BAT-slutsatserna gränsvärden avseende ammoniakavgång från stall per djurplats och år, BAT-AEL. I befintlig slaktkycklingproduktion har värdet legat runt 0,02 kg ammoniak per djurplats och år, vilket är i nedre intervallet av gränsvärdet som är 0,01–0,08.

Det är därmed troligt att även planerad verksamhet kommer att ligga bra till, oavsett fjäderfäslag.

Statusrapport

Produktionen är klassad som IED och omfattas därmed av kravet på att upprätta statusrapport. Den befintliga verksamheten lämnade in utredning kring statusrapport 2021. Man kom fram till att det hanteras få kemikalier och få slag av farligt avfall, samt i liten mängd och med säkra system för förvaring och hantering, varför en större

utredning inte krävs. Beslutet godkändes av tillsynsmyndigheten. Sökanden bedömer att samma slutsats gäller för utökad produktion och planerad verksamhet och att en statusrapport inte behöver upprättas för området.

Yttranden

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen har tillstyrkt ansökan och anfört i huvudsak följande.

Länsstyrelsen anser att det inte är optimalt med en uppdelning av ett gårdsområde mellan olika verksamhetsutövare vid tillståndsprövning. Ska en sådan uppdelning av gårdsområden kunna accepteras i en tillståndsprövning behöver avgränsning vara tydlig. Länsstyrelsen anser att sökanden tydligare behöver redovisa den sökta verksamhetens avgränsning för att säkerställa sökandens rådighet över vissa anläggningsdelar som är nödvändiga för verksamhetens drift. Länsstyrelsen har bl.a. påtalat detta vad gäller ytor, dagvattenhantering, hantering av släckvatten, samförvaring av kemikalier och kumulativa effekter av exempelvis buller och transporter.

Vidare anser Länsstyrelsen att lagring av foder får anses vara en teknisk förutsättning för verksamheten som ska inkluderas i ansökan, att sökanden behöver ha rådighet över maskinhallen för gödsellagring och att avfallslagring ska ske inom den egna djurhållningsverksamheten.

Länsstyrelsen har bl.a. lämnat förslag på villkor gällande olägenheter, tio månaders lagring av tvätt- och spolvatten, lagring av fjäderfägödsel på tät platta och under täckning, analys av växtnäringsinnehåll i gödseln, skriftliga avtal för spridningsareal och gödsellagring, diesellagring och tankningsplats, lagring av kemiska produkter och avfall, rökgasrening och hantering av aska, kontroll av grundvattennivåer i egna brunnar samt buller.

Delegation till tillsynsmyndigheten föreslås för hantering och avyttring av tvätt- och spolvatten som uppkommit på gödselplattan med anledning av möjlig förorening av växtskyddsmedel från växtskyddsspruta.

I övrigt har framförts att dispens från gödsellagringskravet söks hos Länsstyrelsen och myndigheten har informerat om att det finns en registrerad mjältbrandsgrav inom aktuell fastighet.

Miljönämnden i Lunds kommun

Miljönämnden tillstyrker att sökanden beviljas tillstånd till utökad verksamhet men anser att följande ska klargöras och finnas med i ett tillstånd till verksamheten. Nämnden framför att det på ett tydligt sätt ska redovisas att djurantalet inte överstiger maxantalet, särskilt om flera produktionstider kommer att hållas samtidigt i olika stallar. Mottagaren av gödseln ska ha lagringskapacitet, framförallt under spridningsförbud.

Miljönämnden anser vidare att det behöver regleras att tillsynsmyndigheten meddelas när utgödsling sker, om gödseln ska lagras mer än tillfälligt för att hanteringen ska kunna följas upp. I ett villkor gällande upprättande av avtal för avyttring av gödseln behöver det tydligt framgå hur villkoret ska uppfyllas. Det är rimligt att i villkor fastställa att serviceavtal för halmpannan ska upprättas med externt serviceföretag för fackmannamässig kontroll och underhåll av ingående delar minst en gång per år. Aktuellt avtal och servicerapporter ska kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten. Det behöver villkoras att skydd för påkörning ska finnas vid förvaringsplatser för kemikalier och farligt avfall utomhus.

Det bör tydliggöras vilken recipient som avses i sökandens förslag till villkor 9.

Miljönämnden framför även att det är önskvärt att sökandens alla åtaganden anges tydligt i ett kommande tillstånd. Detta underlättar tillsynsmyndighetens arbete.

Trafikverket

Trafikverket har meddelat att man inte har någon erinran mot verksamheten.

Enskilda

Lars Jonasson avstyrker att tillstånd ska ges till en utökad verksamhet och framför att man bör lyfta vissa redan befintliga delar till acceptabel nivå beträffande luftkvalité, rökutveckling och buller och säkerställa att grundvattennivå bibehålls.

Det nya stallet planeras ligga ca 160-180 meter från hans bostad, betydligt närmare än den befintliga anläggningen. Den föreslagna placeringen kommer att innebära en väsentligt ökad ljudnivå från arbete med lastning, lossning och städning. De har redan idag synpunkter på buller och ljudnivåer under arbete med lastning och lossning. Mätningar med dB-mätare visar att värden på befintlig verksamhet pendlar mellan 50-70 dB vilket överskrider tjänliga nivåer för boendeyråerna. Lars Jonasson föreslår elektrifiering av lastmaskiner och ett fysiskt bullerskydd vid befintlig lastplats. Hög ljudfrekvens alstras från någon/några komponenter som skär igenom och påverkar yråets natur och miljö. De ljudalstrande komponenterna bör bytas och underhållas.

Den brunnborra som Lars Jonasson innehar är på samma nivå, d.v.s. 45 m djup och kan inte på långt när leverera den mängd som står specificerad i underlaget utifrån det test som genomförts vid spolning av borrar. Övriga i grannskapet i Gyllebostad har grävda brunnar som de senaste åren över längre perioder blivit torrlagda under sensommaren. På bostadstomten Håckeberga 3:7 i Gyllebostad gjordes ca år 2010 en djupborrning ner till 85 meters djup utan att få tillräckligt tryck för att låta den gå i produktion. Hans övertygelse är att det föreslagna ökade uttaget inom kort kommer att påverka vattentåkt/magasin/grundvatten.

Lars Jonasson har i övrigt bl.a. framfört att vindriktningen ligger på mot Håckeberga 2:148 ca 20 procent av årets dagar och att bostaden på årsbasis ofta är utsatt. Luftkvaliteten i yrådet har stegvis försämrats, främst med fokus på rökutvecklingen från värmepannan som producerar en obränd, stickande och skarp rök som frekvent omgärdar bostäder och omgivning. Det bör vara något annat än bara halm som regelbundets används i pannan under de senaste åren, vilket ger en otäckt stickande doft som man omedelbart vill avvärjas från. Redan dagens situation innebär en oacceptabel försämring av luftkvaliteten med den förbränningsutrustning och materia man använt under de senaste åren. Detta kommer att spådas på med den eventuella utökningen (fördubblingen) samt den mer frekventa användningen av värmepannan. Det bör säkerställas att endast torr halm används, alternativt bör värmepannan omgående åtgärdas eller ersättas om den inte har kapacitet för sitt syfte.

Sökandens bemötande av yttrandena

Länsstyrelsen

Sökanden har varit tydlig med avgränsningen av ansökan och har i komplettering till ansökan på situationsplan och i text redovisat vilka delar som är viktiga för produktionen och därmed ligger inom sökandens ansvarsområde.

Helt nödvändigt för djurproduktionen, eller med stark koppling till denna, eller inkluderade med anledning av synpunkter som framkommit vid samråd, är stallbyggnader, gödselplatta, spolvattenbehållare, halmpanna samt dieseltank. I vissa fall nyttjas anläggningsdelarna av annan verksamhet, varför korrekt handhavande kommer att säkerställas med särskilda överenskommelser/rutiner.

Diesalcisternen används till största delen av annan verksamhet men den ska ligga kvar på den djurhållande verksamheten. Det är lämpligt då det ger en hög beredskap för alla slag av driftsavbrott som kräver diesel. Ur ett tillsynsperspektiv torde detta uppfattas som mycket bra, då man då får en tätare tillsyn av en kemikalie som vid ett läckage kan ge upphov till stor miljöpåverkan. Att annan verksamhet nyttjar diesalcisternen bedömer sökanden som en mycket liten risk, då lagstiftning och villkor i tillståndsbeslut till stor del går ut på att bygga bort riskerna. Sökanden menar att dessa reglerar både placering, utförande, säkerhetssystem och -åtgärder samt kontroll.

Länsstyrelsen anser att eftersom fodersilos inte ingår i verksamheten bör den stora spannmålssilon, nr 3 i situationsplanen, göra det. Detta anser sökanden inte är rättvisande. Intill varje stallbyggnad finns mindre fodersilos för färdigfoder, vilka fylls löpande av extern foderleverantör. Dessa fodersilos är inte utritade på situationsplanen, men sökanden har tydligt beskrivit detta i ansökan. Lagrad spannmål på gården är inte en förutsättning för att bedriva djurproduktionen och om spannmålssilon inkluderades skulle det leda till en otydlig gränsdragning och ansvarsfördelning i den spannmålshantering som inte har med djurhållningen att göra.

Maskinhallen kommer inte att användas för gödsellagring och ska inte ingå i den djurhållande verksamheten.

Länsstyrelsen lyfter att det finns oklarheter kring farligt avfall. Sökanden anser att de varit mycket tydliga. Sökanden har beskrivit

att farligt avfall förvaras avskilt och utan risk för läckage eller markförorening och har också föreslagit ett villkor som säkerställer detta. I sak motsätter sig sökanden inte att all lagring av farligt avfall ligger inom verksamheten, förutsatt att farligt avfall fortsatt kan tas omhand av en entreprenör som gör servicearbeten, vilket ofta är fallet idag.

Avseende dagvatten från ytor inom gårdsområdet anser Länsstyrelsen att gränsdragningen för ansvaret behöver beskrivas mer detaljerat så att kontroll och villkor kan utformas på ett ändamålsenligt sätt. Som bakgrund lyfter Länsstyrelsen att sökanden inte har markerat på situationsplanen att dagvattenbrunnar ingår i verksamheten samt att det inte beskrivits exakt var avstängningsventilen kommer att vara och vem som har ansvar för användning vid läckage eller uppsamling av släckvatten.

Sökanden framför att man anser att de rutiner som finns kring dagvatten vid olyckshändelser med nödvändighet måste vara gemensamma och att det inte kan överlåtas till en enskild verksamhet, utan av nödvändighet måste det vara ett gemensamt ansvar. För alla som arbetar på anläggningen, oavsett företag, måste rutiner kring vad man gör vid en olyckshändelse vara helt klara och lika för alla. Det följer samma princip som en insatsplan till Räddningstjänsten, som bör vara enskild för de delar som är specifika och gemensam för de delar som kräver samordning. Det viktiga är att alla som arbetar på anläggningen utgår från samma situationsplan över gården i stort, att man vet var känsliga objekt och dagvattenbrunnar är samt att man vet vad som ska göras vid en olyckshändelse.

Sökanden har följande synpunkter på Länsstyrelsens villkorsförslag.

Sökanden accepterar Länsstyrelsens förslag gällande olägenheter, analys av växtnäringsinnehåll i gödseln, lagring av fjäderfäködsel på tät platta och under täckning, lagring av kemiska produkter och avfall, hantering av aska och buller.

Sökanden vidhåller föreslaget villkor om åtta månaders lagringskapacitet för tvätt- och spolvatten. Idag töms spolvattenbehållaren vid fyra tillfällen per år, varför det föreslagna villkoret ger god marginal och tillräcklig beredskap. Sökanden hänvisar till en prejudicerande dom i Mark- och miljööverdomstolen, M 7743-15, där domstolen fastställde att sex månaders lagringskapacitet för

spolvatten var tillräckligt. I det fallet bedrev verksamheten både djurhållning och växtodling. Sökanden menar att miljökonsekvensbeskrivningen visat att placeringen medför möjlighet att avyttra spolvattnet utan problem, även om sökanden själv inte har spridningsareal. Att utöka lagringskapaciteten till tio månader är en onödig kostnad som inte ger någon miljövinst.

Angående avtal för spridningsareal ifrågasätts nyttan med villkorsförslaget. Enligt lagkraven ska gödsel avyttras om spridningsareal inte finns inom verksamheten. Detta dokumenteras i journaler, både hos dem som lämnar bort och hos dem som tar emot gödseln. Dokumentation ska innehålla mottagare, datum och mängd fosfor. Mer detaljerad och aktuell information än så går inte att få.

Angående avtal om tio månaders lagringskapacitet menar sökanden att de lagkrav som finns idag reglerar detta. Det är lagkrav att ha tio månaders lagringskapacitet inom djurhållande verksamhet. Om man i det enskilda fallet ser andra möjligheter behöver man söka en dispens från Länsstyrelsen, vilket det finns för befintlig verksamhet.

Sökanden är precis som Länsstyrelsen angelägen om att stoftutsläppen från pannan ska vara små. I ansökan har beskrivits hur en satsmatad panna fungerar och att sökanden bedömer att rökgasutsläppen över tid för en väl fungerande panna ligger i nivå med kontinuerligt matade pannor med multicyklon. I Länsstyrelsens motivering till sitt villkorsförslag skrivs att multicyklon får anses vara en tillräcklig reningsteknik för en förbränningspanna av denna storlek. Sökanden vill bara förvissa sig om att det inte är tekniken i sig som villkoret reglerar, utan den nivå på rökgasutsläpp som blir med multicyklon på en kontinuerligt matad panna.

Miljönämnden

Den slutliga recipienten som avses i villkorsförslag 9 är Höje å och sökanden kommer som beskrivits delta i den samordnade recipientkontroll som sker via Höje å vattenråd.

Miljönämnden lyfter att om det blir aktuellt med olika djurslag i olika stallbyggnader, behöver det vara tydligt att maximalt antal inte överstigs. Detta regleras av tillåten beläggning i respektive stall, vid varje tidpunkt, och den årliga miljörapporten kommer att redovisa detta.

Miljönämnden anser att sökanden ska meddela om stallgödsel kommer att lagras mer än tillfälligt på gödselplattan, för att säkerställa att rutiner kring omkoppling av plattan följs. Sådan lagring är en avvikelse från normala rutiner och som sådan kommer den att framgå av miljörapporten för året. Korrekt hantering säkerställs av tydliga rutiner, så som beskrivits tidigare. Att särskilt meddela tillsynsmyndigheten i förväg fyller inte någon funktion och kan också bli svårt att uppfylla då nödlägen i regel inte kan förutses.

Miljönämnden anser att det i avtal för avyttring av stallgödsel även ska framgå att mottagaren ska ha lagringskapacitet, framför allt under tiden för spridningsförbud. Detta regleras redan på annat sätt. I grunden finns allmänna råd och lagkrav som säkerställer en bra lagring även hos mottagaren av stallgödsel. Därtill följs en beviljad dispens från lagkravet om lagringskapacitet i regel av villkor. Dels att den egna kommunen och mottagarens kommun informeras om gödseltransaktioner. Dels att mottagaren informeras om att lagringsutrymmen ska utformas så att avrinning eller läckage till omgivningen inte kan ske.

Miljönämnden anser att det i villkor ska föreskrivas att påkörnings-skydd ska finnas vid förvaringsplatser för farligt avfall och kemikalier utomhus. Detta uppfylls redan med krav på invallning.

Miljönämnden anser att det i villkor ska fastställas att det ska finnas serviceavtal för årlig kontroll och underhåll av halmpannan. Detta är mer lämpligt som rutin i sökandens egenkontroll.

Enskilda

Angående Lars Jonassons synpunkter om risk för buller vill sökanden förtydliga att lastning, lossning och städarbete kommer att ske vid lika många tillfällen som idag eftersom alla stallar har samma produktionscykel. Skillnaden med utökad verksamhet kommer att vara att varje arbetsmoment pågår under längre tid. Det är enbart lastningen av slaktdjur som delvis kan komma att ske utanför ordinarie arbetstid. Övriga arbeten kan styras till ordinarie arbetstid. Detta finns ett åtagande kring i ansökan. Det har även föreslagits villkor där Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller ska uppfyllas. Sökanden kommer att felsöka efter det skärande ljud som Lars Jonasson lyft.

Angående vattenuttaget och vattentäkten på fastigheten Håckeberga 3:10, vilket är söder om Lars Jonassons fastighet, står i

Brunnsarkivet en specifik anmärkning om att det är en vattenförande zon vid 41,5-47,5 meters djup och att flödet är 12 000 liter per timme, vilket tyder på ett högt flöde och en bra vattenförande formation. Lars Jonassons brunn, och övriga som nämns i yttrandet, finns inte registrerade i Brunnsarkivet. De ligger utanför det influensområde sökanden beräknat i ansökan för även ett torrår.

Sökanden har tittat ytterligare en gång på förutsättningarna i området, och kan av SGU:s kartverktyg över grundvattentillgång i små magasin utläsa att tillgången bedöms vara runt 2 000 liter per dygn och hektar. Av SGU:s kartverktyget avseende jordarter är det vid Sångletorp en jordtyp med naturligt hög genomsläpplighet. Jämförelsevis skulle vattenuttaget i planerad verksamhet då motsvara ca 14 hektar sett till årsförbrukningen. Ytan motsvarar en radie av ca 210 meter. Som jämförelse motsvarar fastigheten Håckeberga 2:166 ca 36 hektar och inom denna finns inget annat vattenuttag.

Lars Jonasson föreslår att verksamheten ska bevaka och minska vattenförbrukningen. Detta är något som hela tiden sker idag och även framöver. Dricksvatten i produktion är den absolut största posten vad gäller vattenförbrukning, och det övervakar sökanden i princip hela tiden eftersom det också finns tydliga samband till hur kycklingarna mår. Det har föreslagits att egenkontrollprogrammet ska inkludera uppföljning av vattenuttaget, d.v.s. att sökanden även följer upp effekterna i närområdet.

Angående rökgasutsläpp så lyfter Lars Jonasson att det är viktigt med bra bränslekaraktär och en panna i god kondition, vilket är något sökanden avser att fokusera på. Ett torrt och bra bränsle är en förutsättning för att pannan ska uppnå en god verkningsgrad och gynnar givetvis den egna närmiljön på gården. Sökanden åtar sig att sköta pannan på detta sätt i ansökan samt inkludera hanteringen i egenkontrollen.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Prövningsunderlaget

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den utgör

ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser.

Sökanden har inte föreslagit någon alternativ lokalisering av verksamheten med hänvisning till att det inte är ekonomiskt rimligt att bygga upp en helt ny anläggning på annan plats. Miljöprövningsdelegationen godtar att sökanden mot denna bakgrund inte redovisat några alternativa lokaliseringar.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas och att miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

En statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande och sökanden har utrett steg 1 – 3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter Rapport 6688 från juli 2015. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utredning som gjorts visar att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom de områden där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen (2013:250).

Prövningens omfattning

Ansökans avgränsning går vid de byggnader och teknisk utrustning som tillhör fjäderfäproduktionen så som stallbyggnader, gödsel-lagring och fastbränslepanna som framgår av bilaga 1.

Sökande har ingen tillgänglig spridningsareal varför gödselspridningen inte omfattas av denna prövning.

Tillstånd till vattenverksamhet omfattas inte av denna prövning.

Tillåtlighet

Frågor i ärendet

För att kunna avgöra om sökt tillstånd kan meddelas behöver Miljöprövningsdelegationen ta ställning till om den planerade utökningen av befintlig verksamhet med uppförande av ytterligare ett stall för fjäderfä samt tillhörande tvätt- och spolvattenbehållare är tillåtlig på den ansökta platsen. En förutsättning är att ändamålsenliga villkor kan föreskrivas så att verksamheten inte

innebär oacceptabla olägenheter i form av t.ex. lukt och buller för närboende eller innebär en för stor risk för negativ påverkan på miljön i övrigt.

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Planfrågor

Den 25 september 2025 beslutades om en ny översiktsplan för Lunds kommun. Översiktsplanen har ännu inte fått laga kraft varför bedömning av tillåtligheten görs mot översiktsplan som antogs 2018. Enligt gällande översiktsplan ska området utgöra landsbygd. Av översiktsplanens beskrivning av näringslivsutveckling på landsbygden framgår att det är av stor vikt att näringarna på landsbygden ges möjlighet att utvecklas och bredda sina verksamheter för fortsatt bärkraftighet. Vidare framgår att kommunen ska verka för ett hållbart, varierat och livskraftigt jord- och skogsbruk. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten är förenlig med översiktsplanen. Verksamheten är belägen utanför detaljplanelagt område.

Närboende

Av Boverkets allmänna råd 1995:5, bättre plats för arbete, framgår att djurhållande lantbruk bör ha ett skyddsavstånd på 500 meter till bostadsbebyggelse. De allmänna råden är upphävda, men kan ändå tjäna som viss vägledning i bedömningen av relevanta skyddsavstånd, även om det är risken för olägenheter i varje specifikt fall som ska bedömas.

Det finns totalt åtta bostäder inom 500 meter från verksamheten, den närmaste ca 200 meter från en stallbyggnad. Sökanden har bl.a. redovisat att åtgärder vidtas för att förebygga lukt, så som att hålla torr ströbädd i stallet och ha en nödlägesberedskap där fjäderfä-gödseln kan lagras torrt. Sökanden har också åtagit sig att verka för låga rökgasutsläpp från fastbränslepannan genom bra bränslekvalitet, löpande underhåll samt övervakning under drift. Vad avser

buller kommer sökanden att styra arbeten utomhus och transporter till dagtid där det går samt följa upp buller.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten med de redovisade åtgärderna samt de föreskrivna villkoren i normalfallet inte bör ge upphov till en olägenhet för närboende. Om olägenhet ändå skulle orsakas av lukt eller av rökgasutsläpp från fastbränslepannan får tillsynsmyndigheten möjlighet att föreskriva ytterligare villkor för att minimera sådan olägenhet, se under Delegationer.

Markanvändning

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning.

Verksamheten ligger inom riksintresse för naturvård, N87 Backlandskapet söder om Romeleåsen samt riksintresse för rörligt friluftsliv, vilket avser sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen. Åkermark i detta område kring Sångletorp finns inte benämnt i värdeomdömet i riksintresset för naturvård och inom planerat utbyggnadsområde förväntas inte heller förekomma några skyddsvärda arter. Hyby backar, Häckeberga och Börringesjön är tre representativa odlingslandskap i backlandskap. Vad gäller riksintresset för friluftsliv bedömer Miljöprövningsdelegationen att påverkan på friluftslivet inte kommer att vara större än idag utifrån att det nya stallet placeras i den samlade gårdsbilden. Verksamheten bedöms därmed inte påverka nämnda riksintressen på ett påtagligt vis. Vidare finns inga områden som är skyddade enligt Natura 2000 i närheten.

Brukningssvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att bestämmelsen är avsedd att ge ett långsiktigt skydd mot olika exploateringsintressen som bostadsbebyggelse, industrilokaler och infrastruktur. Förarbetena redovisar

inte någon diskussion om hur man bör bedöma den situation att mark behöver tas i anspråk för att utveckla den egna jordbruksverksamheten. Mark- och miljööverdomstolen har dock uttalat att bestämmelsen inte innebär ett hinder mot att ta mark i anspråk för den egna jordbruksverksamhetens behov under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 juni 2020 i mål nr P 9422-19).

Planerad nybyggnation kommer att ta befintlig åkermark i anspråk. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den mark som kommer att tas i anspråk är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att de nya byggnaderna behövs för att utveckla sökandens lantbruksverksamhet och att behovet inte kan tillgodoses på ett tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Lokaliseringen av sökandens verksamhet till denna fastighet strider enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning inte heller i övrigt mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och vatten.

Sammantaget anser Miljöprövningsdelegationen att lokaliseringen av verksamheten är godtagbar.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Tillstånd får inte lämnas till en verksamhet som medför att en miljökvalitetsnorm inte följs, att statusen försämras på ett otillåtet sätt eller att uppnåendet av normen äventyras enligt 5 kap. 2 - 4 §§ miljöbalken.

Dagvatten från stalltak och hårdgjorda ytor leds till dränerings-system i mark, via fördröjning i damm intill gården. Dränerings-systemet går till Vegarpsån, via Häckebergasjön till Höje å, delen Önnerupsbäcken-källa (WA73964556), som omfattas av miljökvalitetsnormer. Vattenförekomsten har enligt VISS en otillfredsställande ekologisk status och är framförallt påverkad av övergödning. Bedömningen baseras på kiselalger som visar att ån är näringspåverkad. Detta stöds även av höga halter av fosfor. De särskilt förorenande ämnena ammoniak och nitrat är uppmätta i halter över gränsvärde i vattenförekomsten. Vidare framgår att den starkt utrotningshotade tjockskaliga målarmusslan hittas i svagt bestånd i vattenförekomsten. Den kemiska statusen uppnår ej god.

Miljökvalitetsnormen är God ekologisk status 2033 och God kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver, kvicksilverföreningar och bromerad difenyleter.

Påverkan från verksamhetens dagvatten är liten eftersom lagring av gödsel sker på täta ytor med möjlighet att samla upp gödselvatten samt att spill av fodermedel och gödsel samlas upp. Likaså samlas tvätt- och spolvatten upp och lagras i behållare. Hanteringen av kemikalier och farligt avfall sker i säkra utrymmen och dieseltanken kommer att vara invallad. Verksamheten kommer även att vara ansluten till recipientkontroll genom Höje å vattenråd.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det sökanden redovisat att utsläppet till vatten inte leder till någon försämring av vattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen. Vid en sammantagen bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det i detta avseende inte framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Miljökvalitetsnormer för luft

I fråga om miljökvalitetsnormer för annat än vatten ska tillståndsmyndigheten tillämpa 5 kap. 5 § miljöbalken vid prövning.

Utsläpp från verksamheten som kan påverka miljökvalitetsnormerna för luft sker främst vid förbränning i fastbränslepannan samt från transporter. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det sökanden redovisat att den planerade verksamheten inte kommer att bidra till att miljökvalitetsnormer för luft överskrids.

Inte heller i detta avseende har det framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Bästa tillgängliga teknik

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgänglig teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Motivering av villkor

Tillämpliga bestämmelser

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Kravet gäller enligt 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det. Vid denna bedömning ska särskilda hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att följande villkor ska föreskrivas för tillståndet.

Villkor 1 – det allmänna villkoret

Det allmänna villkoret omfattar det som sökanden har beskrivit och åtagit sig i ansökningshandlingarna, inklusive kompletteringar och yttranden, och som inte regleras av andra bestämmelser eller villkor i tillståndet.

Villkor 2 – hantering av gödsel och fodermedel

Spill av gödsel och foder kan innebära att det uppstår olägenheter för miljön eller människors hälsa. Det är därför viktigt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas såväl inom anläggningen som vid transporter. Olägenheter för närboende kan vara t.ex. lukt vid hantering av fjäderfägödsel. Villkoret föreskrivs i enlighet med sökandens förslag.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten med de redovisade åtgärderna samt de föreskrivna villkoren i normalfallet inte bör ge upphov till olägenhet för närboende med anledning av gödsel- och foderhanteringen. Om luktolägenhet ändå skulle uppkomma får tillsynsmyndigheten möjlighet att föreskriva ytterligare villkor för att förhindra utsläpp av luktande ämnen, se under Delegationer.

Villkor 3 - lagring av fjäderfägödsel

För att begränsa avgången av ammoniak från fjäderfägödseln vid lagring är det viktigt att fjäderfägödseln hålls torr på lagringsplatsen. Sökanden har angivit att man vid produktion med värphöns kommer att förse gödselplattan med tak och föreslagit villkor att gödsel som lagras i mer än tre veckor ska ske under tak eller likvärdig täckning. Då ammoniak i störst utsträckning avgår när gödselskorpa inte finns, exempelvis vid utgödsling samt vid uppfuktning, finns anledning att täcka gödsel som lagras inom verksamheten redan vid utgödsling, om gödseln inte transporteras bort samma dag. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det är miljömässigt motiverat och skäligt att villkor fastställs i enlighet med Länsstyrelsens förslag. Miljöprövningsdelegationen förtydligar att begreppet "lagring" i detta villkor inte avser sådan helt tillfällig förvaring som t.ex. sker i samband med omlastning.

Villkor 4 – innehåll av växtnäring i gödseln

För att hushålla med växtnäringsämnen och minska risken för övergödning anser Miljöprövningsdelegationen att innehållet av växtnäring i stallgödseln ska undersökas. Det ger förutsättningar för att optimera växtnäringen till aktuella grödor och minskar risken för läckage till vattendrag hos dem som tar emot gödsel från verksamheten. Eftersom gödseln lämnas bort är det viktigt att informera mottagaren om analysresultaten. Sökanden har ansett att analys eller balansberäkning ska vid förändringar i produktionen som kan påverka näringsinnehållet i fjäderfägödseln.

Miljöprövningsdelegationen anser att analys eller balansberäkning bör ske vid förändringar i produktionen men minst en gång om året för att kunna anses vara aktuell och för att villkoret ska få en tillräckligt tydlig utformning.

Villkor 5 – avtal för avyttring av gödsel

Sökanden har inte någon egen spridningsareal för den gödsel som uppkommer i verksamheten. Det är därför en förutsättning för verksamheten att det finns säkerställd avsättning för den uppkomna stallgödseln. Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån uppgifterna i ansökan att det finns goda möjligheter att avyttra gödseln till växtodlingsföretag som har behov av gödsel. Miljöprövningsdelegationen anser dock att sökanden ska upprätta skriftliga avtal som säkerställer att verksamheten har tillräcklig spridningsareal eller annan avsättning för den stallgödsel som

djurhållningen ger upphov till. Om sökanden inte har skriftliga avtal som motsvarar den mängd fjäderfägoödsel som uppkommer måste djurhållningen anpassas därefter.

Av ansökan framgår vidare att sökanden inte har tillräcklig egen lagringskapacitet för stallgoödseln för att klara de krav på 10 månaders lagringskapacitet som finns i förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket men att sökanden kommer att avyttra fjäderfägoödseln till växtodlare och söka dispens från lagringskravet.

I kombination med den goödselplatta som sökanden har inom verksamheten och att sökanden angivit att man kommer söka dispens från lagringskravet bedömer Miljöprövningsdelegationen att det i ansökan beskrivna förfarandet om avyttring av goödsel får anses vara miljömässigt godtagbart. En förutsättning för att ansökt produktionsmängd ska kunna uppnås är att en dispens från kravet i förordningen beviljas av Länsstyrelsen Skåne. Ansvarvaret ligger på sökanden att uppfylla lagkravet om lagring av goödsel i förordningen och inneha en giltig dispens för planerad verksamhet.

Länsstyrelsen anser att villkor ska föreskrivas om att avtalen även ska omfatta det lagringsutrymme som verksamheten behöver för att uppfylla kravet på minst 10 månaders lagringskapacitet. Med beaktande av att nu aktuellt villkor begränsar sökanden till att inte producera mer goödsel än tillgänglig spridningsareal, att sökanden har en nödlagringskapacitet för goödsel på platta som enligt villkor 3 vid lagring ska hållas täckt samt att sökanden avser söka dispens för kravet på 10 månaders lagringskapacitet finner Miljöprövningsdelegationen inte tillräckliga skäl att föreskriva villkor om avtalat lagringsutrymme i enlighet med Länsstyrelsens yrkande.

Villkor 6 – hantering av tvätt- och spolvatten

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Det är därför nödvändigt att sådant vatten samlas upp och lagras till dess lämpliga spridningsförhållanden råder. Lagringskapaciteten ska anpassas efter de faktiska förutsättningarna som finns för att hantera det förorenade vattnet på ett miljömässigt riktigt sätt. Sökanden har beskrivit att det finns möjlighet att släppa ut dagvatten från goödselplattan till dagvattenledning samt att leda det till tvätt- och spolvattenbehållare. Miljöprövningsdelegationen anser inte att det finns anledning att samla upp dagvatten som inte är förorenat i tvätt- och spolvattenbehållaren. Villkoret utformas

således så att endast förorenat vatten från gödselplattan, t.ex. gödselvatten och dagvatten som innehåller bekämpningsmedel, ska samlas upp i tvätt- och spolvattenbehållare.

Sökanden har uppgett att man med ytterligare en behållare intill det planerade stallet kommer att uppfylla åtta månaders lagringskapacitet. Länsstyrelsen har yrkat att tio månaders lagringskapacitet ska finnas.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det sökanden redovisat får anses tillräckligt för att säkerställa att spridning av tvätt- och spolvatten sker på ett godtagbart sätt och att sökandens åtta månaders lagringskapacitet i det här fallet får anses tillräckligt.

Villkor 7 – dagvattenhantering

För att förhindra spridning av föroreningar och skydda recipienten ska dagvattenledningen konstrueras så att den kan stängas av så att utsläpp till recipient inte sker. Sökanden har i ansökan beskrivit att så kommer att ske varför ett sådant villkor inte kan anses särskilt betungande för sökanden. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är rimligt att en sådan avstängningsanordning ska finnas på plats senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Villkor 8 – rening av rökgaser

Negativa hälsoeffekter kan uppträda även vid låga nivåer av partiklar i omgivningsluften. Sökanden har idag en halmpanna med tillstånd för att bränna kadaver men har idag ingen rening av utgående rökgaser.

Länsstyrelsen anser att multicyklon eller likvärdig reningsteknik ska finnas för rökgasrening. Sökanden menar att rökgasutsläppen över tid för en väl fungerande panna ligger i nivå med kontinuerligt matade pannor med multicyklon och att en installation av multicyklon på befintlig fastbränslepanna inte är möjlig. Miljönämnden anser att villkor ska fastställas om att det ska finnas serviceavtal för kontroll och underhåll av pannan.

Då förbränning av halm kan medföra utsläpp av stoft och sökanden kommer att använda pannan i större utsträckning än den görs i befintlig verksamhet bedömer Miljöprövningsdelegationen att tillståndet ska förenas med villkor om att bränslet till förbränningspannan ska vara torrt samt att pannan ska underhållas för att

säkerställa att god förbränning sker, i likhet med vad miljönämnden föreslagit. Med anledning av inkomna synpunkter från närboende bedömer Miljöprövningsdelegationen att tillsynsmyndigheten vid behov ska ges möjlighet att föreskriva ytterligare villkor för att minimera olägenhet av rökgasutsläpp från förbränningspannan, se nedan under Delegationer.

Villkor 9 – lagring och avyttring av aska

Askan ska innehålla tillräckligt mycket näringsämnen eller ha annan positiv effekt på marken för att det ska vara motiverat att sprida den på åkermark. Den ska alltså tillföra marken näring vid avvägning av miljörisk och vinst. Spridningen får inte enbart vara ett sätt att bli av med askan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer i likhet med Länsstyrelsen att eventuell inblandning av aska i fjäderfä gödseln ska ske hos mottagaren. Detta säkerställer att askan sprids på ett sätt som är lämpligast i förhållande till de spridningsarealer som blir aktuella.

Miljöprövningsdelegationen anser likt Länsstyrelsen att det är lämpligt att föreskriva i villkor att innehållet av tungmetaller och näringsämnen i aska från fastbränslepannan analyseras innan askan avyttras för spridning på åkermark. Det är tillräckligt att analys samt samråd med tillsynsmyndigheten sker inför första överlämningen och därefter när det finns anledning att tro att innehållet av tungmetaller förändrats.

Villkoret föreskrivs i enlighet med Länsstyrelsens förslag som sökanden accepterat.

Villkor 10 – kemikalier och avfall

Utsläpp till mark och vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är enligt Miljöprövningsdelegationen nödvändigt att ha en hög skyddsnivå för att förhindra denna typ av utsläpp. Hantering och lagring ska därför ske så att sådana utsläpp inte kan ske och att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Villkor fastställs enligt vad som är praxis för den här typen av verksamhet och som kan anses vara skäligt.

Villkor 11 – tankningsplats

För att förhindra att drivmedel förorenar mark och vatten ska tankning ske på ytor där spill kan samlas upp.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sex månader får anses tillräckligt för sökanden att iordningställa en sådan yta. Villkoret föreskrivs i enlighet med Länsstyrelsens och sökandens förslag på villkor.

Villkor 12 – buller

Länsstyrelsen anser att villkoret för 50 dB(A) ska gälla från kl. 07.00 och anser inte att det föreligger anledning att frånga villkor för befintlig verksamhet. Enligt Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller gäller dagtid från kl. 06.00, och reglering av buller enligt Naturvårdsverkets riktlinjer är praxis för liknande verksamheter. Miljöprövningsdelegationen ser inte skäl att frånga gällande praxis i detta fall.

Av ansökan framgår vidare att utlastning kommer att ske delvis nattetid. För att skydda de närboende från framtida störningar under nätter bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är nödvändigt att även föreskriva i villkoret att den momentana ljudnivå utomhus vid bostäder nattetid inte får överstiga 55 dB(A).

Lars Jonasson har i yttrande framfört att buller förekommer inom verksamheten som överstiger Naturvårdsverkets riktvärden. Miljöprövningsdelegationen vill förtydliga att villkor vanligen föreskrivs som ekvivalentvärden under dag- och kvällstid, och att ekvivalentvärden är medelvärde av ljudet under en viss tid och inte de tillfälliga maxvärden som uppmäts vid lastning och lossning. Maxvärden regleras dock som momentan ljudnivå nattetid då de kan vara särskilt störande för människors sömn.

Villkor 13 – kontrollprogram

Ett kontrollprogram syftar till att säkerställa att det finns tydliga rutiner för hur, när och med vilken frekvens kontroller av sådana faktorer som kan påverka miljön eller människors hälsa ska utföras. Särskilt viktigt är att ha rutiner för kontroll av de villkor som gäller för verksamheten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att kontrollprogrammet fortsättningsvis även ska omfatta kontroll av påverkan på grundvattnet, med anledning av de planerade ökade uttagen av grundvatten.

Både sökanden och Länsstyrelsen har föreslagit villkor om att kontrollprogrammet också ska innefatta recipientkontroll. Miljöprövningsdelegationen anser att detta inte behöver regleras i villkor i detta fall eftersom sökanden åtagit sig att delta i den samordnade recipientkontrollen genom Höje å Vattenråd.

Val av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod sker lämpligast inom ramen för tillsynen. Tillsynsmyndigheten ska vid behov ges möjlighet att föreskriva villkor gällande detta, se nedan under Delegationer.

Villkor 14 – avveckling

Det är av vikt att avveckling av hela eller väsentliga delar av verksamheten sker på ett sätt som minimerar risker för människors hälsa och miljön. Av denna anledning ska en plan upprättas så att tillsynsmyndigheten har möjlighet att kontrollera arbetet med att avveckla hela eller delar av verksamheten. Planen bör minst innehålla hantering av de frågor som i störst utsträckning kan ge upphov till skadeverkningar i samband med avveckling såsom hur kemiska produkter och avfall ska omhändertas. Planen ska även innehålla förslag till undersökningar av eventuella föroreningar som verksamheten har, eller kan ha gett upphov till. Eventuella avhjälpandeåtgärder regleras inte genom detta tillstånd utan blir en fråga för tillsynsmyndigheten vid tillämpning av 10 kap. miljöbalken.

Övriga villkorsfrågor

Avseende resurshushållning och produktval finner Miljöprövningsdelegationen inte anledning att föreskriva särskilda villkor, utöver ovanstående villkor 5 om spridningsareal för avyttring av gödsel. Frågorna hanteras lämpligen i den löpande tillsynen.

Delegationer

Av 19 kap. 5 § miljöbalken, jämförd med 22 kap. 25 § miljöbalken, framgår att Miljöprövningsdelegationen får överlåta åt tillsynsmyndigheten att besluta villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod samt åtgärder för att minimera olägenheter som uppstår i form av lukt och rökgaser från fastbränslepanna är frågor av mindre betydelse som lämpligen kan delegeras till tillsynsmyndigheten att besluta om.

Igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen anser att fem år är en rimlig tid för igångsättning.

Sammanfattning

Vid en slutlig och samlad bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökanden sökt tillstånd. Den planerade verksamheten strider inte mot miljöbalkens mål och tillåtlighetsregler, förutsatt att verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och att de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas. Verksamheten har visserligen påverkan på miljön i olika avseenden, t.ex. utsläpp till luft av ammoniak, rökgaser från fastbränslepanna samt lukt och buller som kan medföra olägenheter för närboende. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att rimliga försiktighetsmått och åtgärder kommer att vidtas för att minska miljöpåverkan. Verksamheten motverkar inte möjligheten att uppfylla miljöbalkens mål samt de nationella och regionala miljömålen.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Emanuel Beyer, ordförande och Åsa Hedmark, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Niccola Zinai Eklund, Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html.

Bilagor

1. Situationsplan
2. Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Exp. till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Lunds kommun, lunds.kommun@lund.se

Miljönämnden i Lunds kommun, samhallsbyggnad@lund.se

Höje å vattenråd, elin.svensson@lund.se

Räddningstjänsten Syd, info@rsyd.se

Dikningsföretaget Häckeberga-Skönabäck,

henrik.tham@hackeberga.se

Lunds naturskyddsförening, lund@naturskyddsforeningen.se

Lars Jonasson, jonasson.lars@outlook.com

Länsstyrelsen Skåne